

Järjestöt sisäisen turvallisuuden toimijoina ja voimavarana – kolmannen sektorin näkökulma

Sisäisen turvallisuuden strategian alueellinen työpaja

Sirkka-Liisa Oinaala, Suomen Punainen Risti Lapin piiri

Vapaaehtoistoiminta järjestöjen toiminnan ydintä

- Ihmisten ääni ja näkemykset saadaan esiin järjestöjen kautta, järjestöillä paljon arkitietoa, jota ne saavat oman arjen toimintansa kautta ja sen tuleminen päättäjien/viranomaisten tietoon voi olla hyödyllistä

Järjestöillä vuosien paljon erilaisia arjen turvallisuutta tukevia hankkeita

- Kuuluuko järjestöjenkään kautta kaikkein syrjäytyneimpien ääni? Miten tavoitamme ihmiset, jotka eivät ole minkään toiminnan piirissä?

Vapaaehtoistoiminnasta hyötyvät

Yksilö (vapaaehtoinen itse, autettava)

- Yhteiskunta
  - Kansalaisten terveys ja hyvinvointi kohentuu
  - Välittämisen asenne vahvistuu
  - Yhteisöllisyys ja yhteisvastuu lisääntyvät
  - Yksinäisyyden negatiiviset seuraukset vähenevät
  - Sukupolvien välinen vuorovaikutus lisää arvostusta ja ymmärrystä
  - Eriarvoisuus vähenee
  - Resurssit lisääntyvät, kustannustehokkuus (1:6)

Laaja turvallisuuskäsite

- Punaisen Ristin (ja laajemminkin järjestöjen) näkö-
- kulmasta toivotaan, että valmisteltavassa strategiassa otettaisiin huomioon ns. laaja turvallisuuskäsite
- - kokonaisuuden huomioinen
  - - viranomaiset (poliisi, pelastustoimi, rajaviranomaiset)
  - - ennaltaehkäisevä toiminta
  - - väestön kriisinkestävyyden vahvistaminen

Punaisen Ristin/järjestöjen oma rooli vs. viranomaisia avustava rooli

- Järjestöillä ja erityisesti Punaisella Ristillä on myös viranomaisia avustava rooli, esim. Vapepa, SPR:n rooli laajamittaisessa maahantulossa, sopimus STM:n kanssa, mahdolliset muut sopimukset

Avustava rooli ei tarkoita sitä, että järjestöt toimivat viranomaisia korvaavina tai silloin, kun viranomaisten resurssit eivät riitä, kolmannen sektorin tarjoama apu on riippumatonta viranomaisten tarjoamasta avusta

- Eri toimijoiden välinen yhteistyö tärkeää kaikilla tasoilla (paikallinen, alueellinen, valtakunnallinen),
- esim. viime syksyn laajamittainen maahantulo, eriarvoisuuden kasvun ja syrjäytymisen ehkäiseminen
- Tulevat hallinnon uudistukset (Avi:n rooli, Maakuntahallinto)
- Erilaisten uhkien ennakoiminen ja uhkiin varautuminen yhä vaikeampaa

Ihmisten oman toiminnan vahvistaminen

- Turvallisuus ja tunne siitä syntyvät paljolti mahdollisuudesta itse vaikuttaa omaan ja lähiyhteisön turvallisuuteen
-
- Strategiassa ei siksi tulisi painottaa ainoastaan viranomaisten valmiuksia, vaan myös tavallisten kansalaisten ja järjestöjen auttamisvalmiutta
- On tärkeää vahvistaa yksilöiden ja yhteisöjen omaa kykyä
- toimia kriisi- ja onnettomuustilanteissa (tiedon ja osaamisen lisääminen, koulutukset, harjoitukset, esim. Suomen Mielen-terveysseuran suunnittelemat "Mielen-terveyden ensiapu-koulutukset", Punaisen Ristin henkisen tuen koulutukset ym.)

Kiitos!